

Gier om denne Møllevangs Aflysning for et mindre Beløb, og da vare alle Bedkommende enige i, at det var et Gode, om den blev ophevet. Nu har rigtignok Aarhus Repræsentantskab villet benytte Leiligheden til om muligt ogsaa at faae en Fordeel ved at kræve Betaling for, at den nu bestemte lave Tært bortfaldt, men jeg anseer det for aldeles klart, at den kongelige Resolution, der bestemmer denne lave Tært, henfører den til Møllevangen og betinges af denne, saa at man ikke vil komme nogen Bei med denne Paa-stand, hvortil kommer, at, ligesom Malingen i Aarhus ingenlunde for Diebliffet bestrides alene ved denne Mølle, saaledes ønsker en Deel af Beboerne, navnlig Bagerne, at vare frie for denne Tvang, uanset den lave Betaling, thi der er nok sat en Betaling, men det er ikke sagt, naar Bedkommende skal have Kornet formalet, og saaledes kommer der til at hvile et meget betydeligt Tryk paa de næringsdrivende Borgere, som daglig skulle have malet betydelige Quantiteter. Disse ere ikke tjente med Møllevangens Bedbliven, og Mand, der kjende Byen nøie, have sagt mig, at de med en stilltende Indvilgelse af Mølleren føre deres Sæd til Maling paa Landet, hvor de ere sikke paa prompte at faae det formalet, da det ikke kommer saameget an paa et Par Stilling mere eller mindre for Lønden, naar de kun ere sikke paa en prompt Maling. Ligesom det andet Thing, hvori der sidde Mand, der meget nøie kjende disse aarhusnske Forhold og som navnlig en boe nær ved Byen, Intet har fundet at erindre ved dette Lovforslag, saaledes forekommer det mig ogsaa, at en Forbybelse i disse Undersøgelser, om det er gavnligt eller ikke gavnligt, og om den afholdte Understjønnsforretning har tilkjendt formeget eller forlidt, her ikke kan føre til noget Resultat. Det forekommer mig, at, naar den Bei, der foreslæaes til at afgjøre Erstatningen paa, er den eneste rettlige og lovlige efter dansk Lov og Ret, saa maa alle Undersøgelser om Gavnligheden eller Ikke-Gavnligheden af Resultatet vige for Bestrængningen af, hvad der er Ret.

Grundtvig: Den høitærede Indenrigsminister har ganske sikkert Ret deri, at Loven

om Møllevangs Ophævelse gjør ham det til Pligt efter Gyne at stræbe efter, at den kan træde i Kraft overalt, og han har vist ogsaa Ret i, at, hvilke særegne Omstændigheder der end vare tilstede ved Bandmøllen i Aarhus, og den Møllevang, som der finder Sted, saa skulde denne Møllevang afflaffes, uden at Aarhus Borgere, om de end havde havt Fordeel af Møllevangen, enten derom skulde høres, eller, hvad der endnu var latterligere, skulde gives Godtgjørelse derfor. Men derimod hørte jeg ikke et eneste Ord, som kunde bevise, at den høitærede Indenrigsminister eller Rigsdagen skulde være forpligtede til at give Godtgjørelse, hvor der ikke er noget Tab, at give Godtgjørelse, hvor Sagens Omstændighed klarligt viser, at det for den paagjældende Møller vilde være en Binding og intet Tab, at Tvangen opheves, og derfor mener jeg rigtignok, at det vilde være aldeles i sin Orden, — naar den Bestemmelse ikke kan gaae ud af Loven, som siger, at han skal have Godtgjørelse, — indtil videre at forfaste den.

M. Sage: Maaſtee jeg dog turde gjøre opmærksom paa, at den høitærede Indenrigsminister selv har anført, at Gieren af Møllen ikke kan være trængende til Maling, efter som han ikke har Noget imod, at Folk lade male paa andre Møller. Deraf skulde man altsaa troe, at Stjønnsforretningen egentlig maatte gaae ud paa at taxere den Fordeel, som Manden vilde opnaae ved at blive af med sit Monopol. Der er tillige en Forunderlighed tilstede i de Dplysninger, der ere givne ved Taxationen, idet der er sagt, at, uagtet han maa for det Halve af den almindelige Priis, saa skulde han desuagtet have 25,000 Rd. i Erstatning; det vil altsaa sige, at han herefter skulde tage den almindelige og rimelige Priis for at male, altsaa 100 pCt. mere end hidtil, og desuden faae 25,000 Rd. til. Det forekommer mig derfor, at der maa være nogen Anledning til at tage denne Sag under nærmere Overveielſe.

Indenrigsministeren: Jeg maa bemærke, at vi her, ved at gaae frem, som foreslæaet, indlade os paa at være en Overstjønnscommission, og det er dog ikke Thingets Op-